

Hüseyin Kenan – (Reşat Nuri Güntekin 'Dudaktan Kalbe' Romanından) – Aşırı

Karakter Ekonomik olarak zor koşullarda yaşayan, mutsuz bir ailenin çocuğu olan Kenan'ın, babasının hırsızlık suçuyla cezaevinde ölmesinden sonra hayatı değişir. Dayısı Saip Paşa'nın evine taşınmasıyla mazlum, çekingen ve içe dönük karakteri, itilip kakılmasından iyice etkilenir. Oldukça kanaatkar, gururlu ve saygın olduğu için mutsuz bir çocukluk geçirir. Müziğe yeteneği sayesinde ünlenir ve kabuğunu kırar. Ancak, karakterindeki çekingenlik ve iyi haller de dönüşüme uğrar. Hayalperest, memnuniyetsiz, uç ve aşırı yaşayan bir adam haline gelir.

Aktiviteler Kenan, keman ve piyano çalmayı sever, uzun zaman boyunca bıkmaksızın enstrümanlarını çalar. Meşhur olduktan sonra ise hayatı davetlerde geçmiştir. Çoğu zaman, toplantılar icabet etmekten çalışmaya vakit bulamaz. Arkadaşları ile vakit geçirmeyi, bira içip, sohbet etmeyi sever.

ÖRNEK ANILAR

İçe Dönük Kenan, sığıntı olarak yaşadıklarını bildiği dayısı Saip Paşa'nın evinde, özellikle dayısının kendisini hiç sevmemesinden, kötü davranmasından ötürü içe dönük bir karakter olmuştu. “Fakat o hakarete uğramaktan korktuğu için daima herkesten uzak durur, haşarı dayızadelerinin arasına karışmaktan çekinirdi. Çocukluğun bütün haklarından kendi ihtiyarıyla feragat etmişti.”

Gururlu/Çekingen Kenan, küçük ve masum bir çocuk olmasına rağmen, babasının hırsızlık suçu yüzünden dayısının evinde aşağılanıyor, çekingen ve gururlu yapısıyla bu durumdan son derece etkileniyordu. “Kenan, büyük dayısının şiş kapaklı iri, devrik gözlerine birgün titremeden bakamamıştı. Uslu, sessiz, korkak bir çocuktur. Cılız vücudu, süzgülün ince yüzü onu olduğundan daha küçük gösterirdi. Hasta denecek kadar hassastı. Etrafında geçen şeyleri ıstırap çekmiş büyük adamlar gibi bütün inceliğiyle anlardı. Fakat ruhunu başkalarına göstermekten çekinirdi. Annesi bile bu çocuk kalbinde neler geçtiğini tamamiyle anlamazdı.

Saygın/Mazlum Hüseyin Kenan'ın yaşına göre olgun halleri, çevresinde saygı görmesine, saygın bir karakter olarak tasavvur edilmesine neden oluyordu. “Bir haksızlığa uğradığı vakit şikayet etmez, mazlum bir sükut ile başını eğerdi. Fakat birisinden tatlı bir muamele, küçük bir iyilik gördüğü zaman saf, sevimli bir minnetle mukabele ederdi. Bu halleriyle etrafındakilerde merhametle karışık bir hürmet uyandırır, kendini hemen hemen saydırmaya muvaffak olurdu.”

Hayalperest/Ürkek/Uyuşuk Kenan, annesi ve kız kardeşi ile kendi evlerine geçtikleri vakitte ürkek, uyuşuk ve hayalperest karakterliydi. “Mamafih hala ürkek, uyuşuk, mütehayyal tabiatını bırakmamıştı.”

Kanaatkar Kenan, elindeki imkanlarla mutlu olmasını bilen, kanaatkar bir karakterdi. “İnsan kendi halini bilmeli, elde edemeyeceği bir şeyi mümkünse istememeli, mümkün değilse bu arzuyu gönlünde gizi gizlemeliydi.”

Nazik/Yumuşak Yüzlü Hüseyin Kenan'a yol mühendisliği teklifi gelince oldukça memnun oldu, bu yeni vazive vasıtasıyla, keman dersi vermek zorunda kalmayacaktı, fakat hesaplamadığı bir şey vardı. Keman virtüözü olduğu her yerde duyulduğundan, insanlar O'na mütemediyen keman çalması için ısrarda bulunacaklardı. Kenan ise nazik ve yumuşak yüzlü olduğundan, herkesin gönlünü yapmaya çalışacaktı. “Komşuları, arkadaşları, bilhassa amirleri ona musallat olmuşlardı. Onu yalnız bırakmıyorlar, ne vakit çalışmaya başlasa evine, odasına damlıyorlardı. Hala çocukluğundaki gibi nazik ve yumuşak yüzlüydü. Kimsenin gönlünü kırmak istemiyor, yüze duramıyordu. Arkadaşlarının hatırını hoş etmek için, onlara istedikleri havaları çalıyordu. Fakat onlar saygısızlıklarını arttırdıkça arttırıyorlar. Kenan'ı kasabının çalgıcısı mevkiine indiriyorlardı.”

Uç/Aşırı Kenan fakir ve mutsuz günlerinin ardından nihayet zengin ve ünlü bir adam olmuştu. Sosyal konumundaki ani değişiklik, Kenan'ın karakterine de yansımış, uçlarda yaşayan, aşırı hayat tarzı olarak kabul eden bir adam haline gelmişti. “Saklamaya ne lüzum var...Arsız bir 'sonradan görme' ye dönüyorum... Hayatım gerçi eğlenceli, fakat kibar değil, temiz değil...Tabiatımda itidal yok...'Ya hep, ya hiç' diyorum...Bu tarz hayatı değiştirmek lazım...Gerçi eğlenmek, yaşamak benim hakkım... Fakat hiç olmazsa bunu bir nizama sokmalı...”

Münzevi/Vahşi Kenan, karısı Cavidan'ı çok seviyordu fakat kalbinin bir yerinde boşluk vardı. Cavidan hiçbir zaman oraya giremeyecekti. “Ben doğuştan münzevi ve vahşi bir adam olduğum için mi bu böyle oluyordu?” Kenan, bu sorunun cevabını bulamıyor, birbirlerini sevmelerine rağmen, neden böyle hissettiğine mana veremiyordu.

Memnuniyetsiz Kenan'ın hayatındaki bütün taşlar yerine oturmuşken yine de memnuniyetsiz karakteri kendisini mutsuz ediyor, kendisi de huyunu biliyordu. “Ah Kenan! Sen buldukça bunayan bir nankörsün. Dünyaya sadece şikayet etmek için geldin... Böyle ölüp gideceksin...Şikayetle geçen bu hayattan dünyaya belki birkaç nağme yadigar kalacak...O kadar...”